

๒๓

การสืบสวนข้อเท็จจริง

กฎ ก.ตร.

ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง

พ.ศ. ๒๕๕๖

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และมติ ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๒/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๖ จึงออกกฎ ก.ตร. ไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ กฎ ก.ตร. นี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๒ ให้ยกเลิกกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๔๗

ข้อ ๓ เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัย หากผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้วไม่มีมูลหรือมีมูลเพียงพอที่จะแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน วินัยอย่างร้ายแรงหรือมีพยานหลักฐานฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัยและสามารถสั่งการได้ในกรณี เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ก็ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการไปภายในอำนาจโดยไม่ต้อง สืบสวนข้อเท็จจริง แต่ถ้าจะต้องสืบสวนข้อเท็จจริงก็ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการสืบสวน ข้อเท็จจริงที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ การสืบสวนข้อเท็จจริง หมายถึง การแสวงหาข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานซึ่งผู้มี หน้าที่สืบสวนข้อเท็จจริงได้ปฏิบัติไปตามอำนาจและหน้าที่เพื่อที่จะทราบรายละเอียดแห่งพฤติการณ์ และการกระทำของข้าราชการตำรวจผู้ถูกร้องเรียนกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่ากระทำความผิดวินัยว่ากรณีมีมูล ที่ควรกล่าวหาว่าผู้นั้นกระทำความผิดวินัยหรือไม่ หรือผู้นั้นได้กระทำความผิดวินัยตามที่ถูกกล่าวหาหรือไม่อย่างไร

ข้อ ๕ ภายใต้บังคับข้อ ๓ กรณีที่ควรทำการสืบสวนข้อเท็จจริง ได้แก่

(๑) ผู้บังคับบัญชามีเหตุอันควรสงสัยว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัย

(๒) มีผู้ร้องเรียนกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัยโดยผู้ร้องเรียนนั้นได้แจ้งชื่อและที่อยู่ของตนเองเป็นที่แน่นอน พร้อมทั้งระบุพฤติการณ์แห่งกรณีที่เกิดกล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจกระทำความผิดวินัยนั้น

(๓) ส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมาให้ทราบว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัยหรือสงสัยว่ากระทำความผิดวินัย

(๔) มีบัตรสนเท่ห์กล่าวหาว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัย ตามปกติการร้องเรียนกล่าวหาข้าราชการตำรวจว่ากระทำความผิดวินัยในลักษณะเป็นบัตรสนเท่ห์ห้ามมิให้รับฟัง เว้นแต่บัตรสนเท่ห์นั้นระบุข้อเท็จจริง พยานหลักฐานกรณีแวดล้อม และหรือระบุพยานบุคคล พยานวัตถุ หรือพยานเอกสารชี้แนะแนวทางเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนได้

(๕) กรณีปรากฏเป็นข่าวในสื่อสารมวลชนใด ๆ ว่าข้าราชการตำรวจในบังคับบัญชาผู้ใดกระทำความผิดวินัยตามปกติหากไม่มีชื่อและที่อยู่ของผู้ร้องเรียนกล่าวหาห้ามมิให้รับฟัง เว้นแต่ข่าวในสื่อมวลชนนั้นระบุข้อเท็จจริง พยานหลักฐาน กรณีแวดล้อม และหรือระบุพยานบุคคล พยานวัตถุ หรือพยานเอกสารชี้แนะแนวทางเพียงพอที่จะดำเนินการสืบสวนได้

(๖) กรณีอื่น ๆ ที่ผู้บังคับบัญชาเห็นควรให้มีการสืบสวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๖ เมื่อมีกรณีตามข้อ ๕ เกิดขึ้น ให้ผู้บังคับบัญชาตั้งแต่ระดับสารวัตรหรือเทียบเท่าขึ้นไปดำเนินการสืบสวนด้วยตนเองหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือจะสั่งให้ผู้นั้นผู้ใดทำการสืบสวนหรืออาจส่งประเด็นไปให้เจ้าพนักงานอื่นช่วยสืบสวนก็ได้

ข้อ ๗ เมื่อผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจได้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดดำเนินการสืบสวนเรื่องหนึ่งเรื่องใดไปแล้ว ห้ามมิให้สั่งให้สืบสวนในเรื่องเดียวกันนั้นอีก

ข้อ ๘ กรณีผู้ร้องเรียนหรือส่วนราชการอื่นหรือหน่วยงานอื่นแจ้งมาตามข้อ ๕ (๒) และ (๓) ให้ผู้บังคับบัญชาที่รับเรื่องดังกล่าวแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องหรือส่วนราชการหรือหน่วยงานนั้น ๆ ทราบทุกกรณีโดยมิชักช้า

หมวด ๒

การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน

ข้อ ๙ ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนยกเว้นนายกรัฐมนตรีน และคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน จะต้องไม่เป็นบุคคลดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์ในเรื่องที่สืบสวน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่สืบสวน

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้ถูกสืบสวน

(๔) เป็นผู้ร้องเรียนกล่าวหาหรือเป็นคู่สมรส บุพกาภิ ผู้สืบสันดาน หรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้ร้องเรียนกล่าวหา

(๕) มีเหตุอย่างอื่นซึ่งน่าเชื่ออย่างยิ่งว่าจะทำให้การสืบสวนเสียความเป็นธรรม

ข้อความใน (๑) ให้ใช้บังคับกับผู้แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเฉพาะในกรณีที่ยื่นรู้เห็นเหตุการณ์ในลักษณะมีส่วนร่วมกับการกระทำความผิด

ข้อ ๑๐ การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนต้องเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรมีตำแหน่งและยศไม่ต่ำกว่าผู้ถูกกล่าวหา กรณีผู้ถูกกล่าวหาเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตร คณะกรรมการสืบสวนซึ่งเป็นข้าราชการตำรวจต้องเป็นข้าราชการตำรวจชั้นสัญญาบัตรเท่านั้น

ในกรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน ให้มีคณะกรรมการซึ่งเป็นข้าราชการประจำอย่างน้อยสามคน ประกอบด้วยข้าราชการตำรวจอย่างน้อยถึงหนึ่ง โดยให้มีเลขานุการหนึ่งคน เลขานุการอาจจะแต่งตั้งจากกรรมการสืบสวนคนใดคนหนึ่งก็ได้ ในกรณีจำเป็นจะให้มิผู้ช่วยเลขานุการก็ได้

ให้นำข้อ ๑๓ ข้อ ๒๒ และข้อ ๒๓ มาใช้บังคับกับเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการโดยอนุโลม

ข้อ ๑๑ การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนให้ทำเป็นคำสั่งโดยระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน เรื่องที่กล่าวหา ชื่อและตำแหน่งของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสืบสวน เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ (ถ้ามี) หรือชื่อและตำแหน่งของผู้สืบสวน ทั้งนี้ ให้มีสาระสำคัญตามแบบ สส.๑ ที่ ก.ตร. กำหนด

การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไม่กระทบถึงการที่ได้รับการแต่งตั้งหรือสั่งให้ทำการสืบสวนตามวรรคหนึ่ง

ข้อ ๑๒ เมื่อมีคำสั่งตามข้อ ๑๑ แล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนดำเนินการดังนี้

(๑) แจ้งคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน ในกรณีให้มอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่งหรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ให้ส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ ในกรณีเช่นนี้เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าวให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวนแล้ว

การแจ้งคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงในเรื่องที่ถูกกล่าวหาต่อประธานกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่รับทราบคำสั่งไปด้วย

(๒) ส่งสำเนาคำสั่งให้คณะกรรมการสืบสวนทราบ ส่วนประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนนอกจากส่งสำเนาคำสั่งให้แล้วให้ส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาไปด้วยและให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน

ข้อ ๑๓ เมื่อมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนแล้ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเห็นว่ามิเหตุอันสมควรหรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่มหรือลดจำนวนผู้ได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการสืบสวนหรือเปลี่ยนผู้สืบสวน ให้ดำเนินการได้โดยให้แสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย และให้นำข้อ ๑๐ และข้อ ๑๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

การเปลี่ยนแปลงตามวรรคหนึ่งไม่กระทบถึงการสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว

หมวด ๓

หน้าที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน

ข้อ ๑๔ คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนมีหน้าที่

(๑) สืบสวนตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้ เพื่อแสวงหาความจริงในเรื่องที่กล่าวหาและดูแลให้บังเกิดความยุติธรรมตลอดการสืบสวน

(๒) รวบรวมประวัติของผู้ถูกกล่าวหาที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่กำลังกล่าวหาเท่าที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณา

(๓) จัดทำบันทึกการปฏิบัติงานที่มีการสืบสวนไว้ทุกครั้ง

(๔) ห้ามมิให้บุคคลอื่นเข้าร่วมทำการสืบสวน

ข้อ ๑๕ กรณีแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน นอกจากดำเนินการตามข้อ ๑๔ แล้ว ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) เมื่อประธานกรรมการได้รับเรื่องตามข้อ ๑๒ แล้ว ให้ดำเนินการประชุมคณะกรรมการสืบสวนเพื่อพิจารณาวางแนวทางการสืบสวนต่อไป

(๒) การประชุมคณะกรรมการสืบสวนตามข้อ ๑๔ และข้อ ๓๑ ต้องมีกรรมการสืบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคนและไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสืบสวนทั้งหมด

(๓) การประชุมคณะกรรมการสืบสวนต้องมีประธานกรรมการอยู่ร่วมประชุมด้วย แต่ในกรณีจำเป็นที่ประธานกรรมการไม่สามารถเข้าประชุมได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่แทน

(๔) การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการสืบสวนให้ถือเสียงข้างมาก ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำบันทึกการประชุมเป็นหนังสือไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่ผู้ได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าตนเองมีเหตุอันอาจถูกคัดค้านตามข้อ ๓๓ วรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรายงานต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนและให้นำข้อ ๓๓ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ และวรรคห้า มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔

วิธีการสืบสวน

ข้อ ๑๗ การสืบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการตามกำหนดเวลาดังนี้

(๑) สืบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็วที่สุดแต่ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนได้รับทราบคำสั่ง หากครบกำหนดหกสิบวันแล้วยังไม่แล้วเสร็จให้ขออนุมัติขยายระยะเวลาต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่ง

ให้สืบสวนพิจารณาอนุมัติได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ห้ามมิให้ขยายระยะเวลาสืบสวนต่อไปอีกเกินหกสัปดาห์ หากมีการขยายระยะเวลาแล้วการสืบสวนไม่แล้วเสร็จภายในหกสัปดาห์ให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวน รายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนทราบและให้เป็นหน้าที่ของผู้สั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนติดตามเร่งรัดการสืบสวนต่อไป

(๒) ในการสืบสวนเพิ่มเติมตามข้อ ๓๖ (๒) ให้ดำเนินการสืบสวนให้แล้วเสร็จภายในสามสัปดาห์ นับแต่วันรับทราบคำสั่ง หากครบกำหนดสามสัปดาห์แล้วยังสืบสวนไม่แล้วเสร็จให้ขออนุมัติขยายระยะเวลา ต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่ง ให้สืบสวนพิจารณาอนุมัติได้ตามความจำเป็น แต่ทั้งนี้ห้ามมิให้ขยายระยะเวลาสืบสวนต่อไปอีกเกินกว่า สามสัปดาห์ หากมีการขยายระยะเวลาแล้วการสืบสวนไม่แล้วเสร็จภายในสามสัปดาห์ให้ประธานกรรมการ หรือผู้สืบสวนรายงานเหตุให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนทราบและให้เป็นหน้าที่ ของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนติดตามเร่งรัดการสืบสวนต่อไป

ข้อ ๑๘ การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสืบสวนให้บันทึกไว้ด้วย ว่าได้อย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการสืบสวนให้ชัดเจนฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่กรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาถูกต้องก็ได้

ถ้าหาต้นฉบับไม่ได้เพราะสูญหายหรือถูกทำลายหรือโดยเหตุประการอื่นจะให้นำสำเนาหรือพยาน บุคคลอื่นมาสืบก็ได้

ข้อ ๑๙ เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนรวบรวมพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับ ข้อกล่าวหาแล้วให้พิจารณาว่าผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูล ที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัยก็ให้มีความเห็นครุคดีเรื่อง แล้วทำรายงานการสืบสวนเสนอผู้สั่งแต่งตั้ง คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ถ้ากรรมการสืบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้ง แนบไว้กับรายงานการสืบสวนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสืบสวนด้วย

ในกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเรียกผู้ถูกกล่าวหา มาพบเพื่อแจ้งเรื่องที่ถูกลกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร และเป็นความผิดวินัยกรณีใด และให้สรุปพยานหลักฐานเท่าที่มีให้ทราบ โดยระบุวัน เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา สำหรับพยานบุคคลจะระบุหรือไม่ระบุชื่อพยานก็ได้ โดยให้คำนึงถึงหลักการคุ้มครองพยาน

การแจ้งตามวรรคสองให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ ที่ ก.ตร. กำหนด โดยทำเป็นสองฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อ และวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้ดำเนินการตามวรรคสองและวรรคสามแล้ว ให้สอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าได้กระทำการตามที่ถูกลกล่าวหาหรือไม่ อย่างไร

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ผู้ถูกกล่าวหาให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งผู้ถูกกล่าวหาทราบว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด หากผู้ถูกกล่าวหายังคงรับสารภาพให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะไม่ทำการสืบสวนต่อไปก็ได้ หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงและพฤติการณ์อันเกี่ยวกับเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรืออุทธรณ์เรียนโดยละเอียดจะทำการสืบสวนต่อไปตามสมควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ให้ถ้อยคำรับสารภาพหรือรับสารภาพบางส่วน ให้สอบถามผู้ถูกกล่าวหาว่าจะยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาเป็นหนังสือหรือไม่ ถ้าผู้ถูกกล่าวหาประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาเขียนคำชี้แจงภายในเวลาอันควร แต่อย่างช้าไม่เกินสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรืออุทธรณ์เรียนและให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะให้ถ้อยคำเพิ่มเติมรวมทั้งนำสืบแก้ข้อกล่าวหาด้วย ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ประสงค์จะยื่นคำชี้แจงเป็นหนังสือ ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการให้ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหาโดยเร็ว เมื่อคณะกรรมการสืบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้วให้ดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหามาแล้วแต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบหรือไม่รับทราบเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรืออุทธรณ์เรียน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนส่งบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ ทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือสถานที่ติดต่อที่ผู้ถูกกล่าวหาแจ้งให้ทราบ พร้อมทั้งมีหนังสือขอให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงนัดมาให้ถ้อยคำและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา การแจ้งในกรณีนี้ให้ทำบันทึกมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๒ เป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ ส่งให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการสืบสวนหนึ่งฉบับ เมื่อล่วงพ้นสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ดำเนินการดังกล่าว แม้จะไม่ได้รับบันทึกตามแบบ สส.๒ คืน หรือไม่ได้รับคำชี้แจงจากผู้ถูกกล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหาไม่มาให้ถ้อยคำตามนัดให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรืออุทธรณ์เรียนแล้วและไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา ในกรณีเช่นนี้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะไม่ทำการสืบสวนต่อไปก็ได้หรือถ้าเห็นเป็นการสมควรที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงเพิ่มเติมจะสืบสวนต่อไปตามสมควรแก่กรณีก็ได้ แล้วดำเนินการตามข้อ ๓๑ และข้อ ๓๒ ต่อไป แต่ถ้าผู้ถูกกล่าวหามาให้ถ้อยคำหรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาหรือขอให้นำสืบแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะเสนอสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๓๒ โดยมีเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ผู้ถูกกล่าวหาร้องขอ

ข้อ ๒๐ การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยานของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการสืบสวนไม่น้อยกว่าสองคนจึงจะสืบสวนได้

ข้อ ๒๑ ก่อนเริ่มสอบปากคำพยานให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งให้พยานทราบว่า กรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนมีฐานะเป็นเจ้าของพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จต่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนอาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้อ ๒๒ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ห้ามมิให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทำการล่อลวง ชูเชิญ ให้สัญญาหรือกระทำการใดเพื่อจูงใจให้บุคคลนั้นให้ถ้อยคำอย่างใด ๆ

ข้อ ๒๓ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยาน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเรียกผู้ซึ่งจะถูกสอบปากคำมาในที่สืบสวนคราวละหนึ่งคน ห้ามมิให้บุคคลอื่นอยู่ในที่สืบสวนเว้นแต่ ทนายความหรือที่ปรึกษาของผู้ถูกกล่าวหาหรือบุคคลซึ่งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนอนุญาตให้อยู่ ในที่สืบสวนเพื่อประโยชน์แห่งการสืบสวน

การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาและพยานให้บันทึกถ้อยคำมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๓ หรือแบบ สส.๔ ที่ ก.ตร. กำหนด แล้วแต่กรณี เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้วให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟังหรือจะให้ ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ เมื่อผู้ให้ถ้อยคำรับว่าถูกต้องแล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำ ผู้ร่วมเข้าฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ใน ที่สืบสวนและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้คณะกรรมการสืบสวนทุกคนที่ร่วม สืบสวนหรือผู้สืบสวนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้กรรมการสืบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนหรือผู้สืบสวนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในการบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูดลบหรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึก ไว้แล้วให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตอกเติมและให้กรรมการสืบสวนผู้ร่วมสืบสวนอย่างน้อยหนึ่งคนหรือผู้สืบสวน กับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่งที่ขีดฆ่าหรือตอกเติม

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำหรือผู้ร่วมเข้าฟังตามวรรคหนึ่งที่อยู่ในที่สืบสวนไม่ยอมลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุอันไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นและให้กรรมการสืบสวนทุกคนที่ร่วมสืบสวนหรือผู้สืบสวนลงลายมือ ชื่อรับรองไว้ด้วย

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้นำมาตรา ๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่ง และพาณิชย์มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแจ้งให้บุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคล นั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนกำหนด

ในกรณีที่พยานมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำหรือไม่มา หรือติดตามพยานไม่ได้ภายในเวลาอันควร คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนจะไม่สืบพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุอันไว้ในบันทึกประจำวัน ที่มีการสืบสวนตามข้อ ๑๔ (๓) และรายงานการสืบสวนตามข้อ ๓๒

ข้อ ๒๕ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าการสืบสวนพยานหลักฐานใดจะทำได้ ให้การสืบสวนล่าช้าโดยไม่จำเป็นหรือไม่ใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญจะงดการสืบสวนพยานหลักฐาน นั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุอันไว้ในบันทึกประจำวันที่มีการสืบสวนตามข้อ ๑๔ (๓) และรายงานการสืบสวน ตามข้อ ๓๒

ข้อ ๒๖ ในกรณีมีเหตุจำเป็นประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนจะส่งประเด็นไปให้หัวหน้าหน่วยงานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องดำเนินการสืบสวนแทนก็ได้ ในกรณีเช่นนี้หัวหน้าหน่วยงานดังกล่าวจะดำเนินการสืบสวนเองหรือจะส่งผู้ใต้บังคับบัญชาที่เห็นสมควรทำการสืบสวนก็ได้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ที่ได้รับมอบหมายมีฐานะเป็นผู้สืบสวนหรือคณะกรรมการสืบสวนตามกฎหมาย ก.ตร. นี้ และให้นำข้อ ๑๔ (๔) ข้อ ๒๑ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ และข้อ ๒๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๒๗ ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นเป็นที่สงสัยว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวน ให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนโดยเร็ว ถ้าผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเห็นว่ามีความเป็นที่ยสงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัยก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนคณะเดิมหรือผู้สืบสวนคนเดิมเป็นผู้ทำการสืบสวนหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้

ข้อ ๒๘ ในกรณีที่การสืบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการตำรวจผู้อื่นว่ามีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่ทำการสืบสวนนั้นด้วย ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนพิจารณาในเบื้องต้นว่าข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่สืบสวนนั้นด้วยหรือไม่ ถ้าเห็นว่าผู้นั้นมีส่วนร่วมหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่สืบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อพิจารณาดำเนินการตามควรแก่กรณีโดยเร็ว

เมื่อผู้มีอำนาจสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้สืบสวนได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งแล้วเห็นว่ามีความเป็นที่ยสงสัยว่ามีการกระทำผิดวินัยก็ให้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวน โดยจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนคณะเดิมหรือผู้สืบสวนคนเดิมเป็นผู้ทำการสืบสวนหรือจะแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนใหม่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร. นี้ กรณีเช่นนี้ให้ใช้พยานหลักฐานที่ได้สืบสวนมาแล้วประกอบการพิจารณาได้

ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการสืบสวนโดยแยกเป็นสำนวนการสืบสวนใหม่ให้นำสำเนาพยานหลักฐานที่เห็นว่าเกี่ยวข้องในสำนวนการสืบสวนเดิมมารวมในสำนวนการสืบสวนใหม่และให้บันทึกให้ปรากฏด้วยว่านำพยานหลักฐานนั้นมาจากสำนวนการสืบสวนเดิม

ข้อ ๒๙ ในกรณีที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือต้องรับผิดในคดีที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่สืบสวน ถ้าคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนเห็นว่าข้อเท็จจริงที่ปรากฏตามคำพิพากษาได้ความประจักษ์ชัดอยู่แล้วให้ถือเอาคำพิพากษานั้นเป็นพยานหลักฐานโดยไม่ต้องสืบสวนต่อไปก็ได้ แต่ต้องแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบและแจ้งข้อกล่าวหาและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาตามที่ปรากฏในคำพิพากษาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๑๙ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๓๐ ในระหว่างสืบสวนแม้จะมีการสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทำการสืบสวนต่อไปจนเสร็จ แล้วทำรายงานการสืบสวนและเสนอสำนวนการสืบสวนต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหาเพื่อดำเนินการตามข้อ ๓๖ ต่อไป

ในกรณีผู้ถูกกล่าวหาบางคนหรือทั้งหมดไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ในกรณีเช่นนี้เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนได้รับสำนวนการสืบสวนจากคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนและตรวจสอบความถูกต้องตามข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙ แล้ว ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนส่งเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการสำหรับผู้ถูกกล่าวหาทุกคนดำเนินการตามข้อ ๓๖ ต่อไป

หมวด ๕

การทำรายงานสืบสวน

ข้อ ๓๑ เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการสืบสวนประชุมพิจารณาลงมติหรือผู้สืบสวนพิจารณา ดังนี้

(๑) กรณีมีมูลกระทําผิดวินัยอย่างร้ายแรงหรือไม่ ถ้ามีมูลกระทําผิดวินัยอย่างร้ายแรง ให้เสนอแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) กรณีมีมูลกระทําผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง เป็นความผิดกรณีใด ตามมาตราใด และควรได้รับโทษสถานใด

(๓) การสืบสวนมีมูลอันเป็นการกระทําความผิดอาญาหรือมีกรณีต้องรับผิดชอบทางแพ่งอยู่ด้วยหรือไม่

ข้อ ๓๒ เมื่อได้ดำเนินการตามข้อ ๓๑ แล้ว ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทำรายงานการสืบสวนโดยมีสาระสำคัญตามแบบ สส.๕ ที่ ก.ตร. กำหนด เสนอผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ถ้ากรรมการสืบสวนผู้ใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสืบสวนโดยถือเป็นส่วนหนึ่งของรายงานการสืบสวนด้วย

รายงานการสืบสวนอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังนี้

(๑) สรุปข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานว่ามีอย่างไรบ้าง ในกรณีที่ไม่ได้สืบสวนพยานหลักฐานตามข้อ ๒๔ และข้อ ๒๕ ให้รายงานเหตุที่ไม่ได้สืบสวนนั้นให้ปรากฏไว้ ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพให้บันทึกเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) ไว้ด้วย

(๒) วินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหากับพยานหลักฐานที่หักล้างข้อกล่าวหา

(ก) ความเห็นของคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนว่าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นความผิดวินัยหรือไม่ ถ้ามีมูลกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงให้เสนอความเห็นให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ถ้ามีมูลกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงเป็นความผิดกรณีใด ตามมาตราใดและควรได้รับโทษสถานใด ถ้าการสืบสวนเรื่องนั้นมีมูลอันเป็นการกระทำความผิดอาญาหรือมีกรณีต้องรับผิดชอบทางแพ่งอยู่ด้วยก็ให้เสนอความเห็นมาในคราวเดียวกัน

เมื่อคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนได้ทำรายงานการสืบสวนแล้ว ให้เสนอสำนวนการสืบสวนพร้อมทั้งบัญชีเอกสารต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อพิจารณาสั่งการต่อไปและให้ถือว่าการสืบสวนแล้วเสร็จ

หมวด ๖

สิทธิและหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหา

ข้อ ๓๓ ผู้ถูกกล่าวหาสิทธิคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนและกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน ถ้าผู้นั้นมีเหตุอย่างใดอย่างหนึ่งตามข้อ ๔

การคัดค้านให้ทำเป็นหนังสือแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในหนังสือคัดค้านด้วยว่าจะทำให้การสืบสวนไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร การคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนให้ยื่นต่อผู้บังคับบัญชาเหนือผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนขึ้นไปชั้นหนึ่ง การคัดค้านกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้ยื่นต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือคำสั่งให้สืบสวนหรือทราบเหตุแห่งการคัดค้าน ในการนี้ให้ผู้รับหนังสือคัดค้านส่งสำเนาหนังสือคัดค้านและแจ้งวันที่ได้รับหนังสือคัดค้านให้ประธานกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนทราบและรวมไว้ในสำนวนการสืบสวนด้วย

การพิจารณาการคัดค้าน ผู้ที่ได้รับหนังสือคัดค้านอาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมและให้พิจารณาสั่งการโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือคัดค้าน หากเห็นว่าการคัดค้านมีเหตุผลรับฟังได้ กรณีคัดค้านผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน ให้สั่งให้ผู้นั้นพ้นจากผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๓๖ และสั่งให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาที่มีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้สืบสวนเป็นผู้พิจารณาแทนหรือจะเป็นผู้พิจารณาเองก็ได้ กรณีคัดค้านกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้สั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวน ถ้าเห็นว่าการคัดค้านไม่มีเหตุผลที่จะรับฟังได้ให้สั่งยกคำคัดค้านนั้น การสั่งยกคำคัดค้านให้เป็นที่สุดในการพิจารณาการคัดค้านให้แสดงเหตุผลในการพิจารณาสั่งการไว้ด้วยพร้อมทั้งแจ้งให้ผู้คัดค้านทราบแล้วส่งเรื่องให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนรวมไว้ในสำนวนการสืบสวน

ในกรณีผู้พิจารณาคัดค้านไม่พิจารณาสั่งการอย่างหนึ่งอย่างใดภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือคัดค้านให้ถือว่าผู้ที่ถูกคัดค้านพ้นจากการเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาตามข้อ ๓๖ หรือพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแล้วแต่กรณี การพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนรายงานไปยังผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเพื่อดำเนินการตามข้อ ๑๓ ต่อไป

การพ้นจากการเป็นกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไม่กระทบถึงการสืบสวนที่ได้ดำเนินการไปแล้ว
 ข้อ ๓๔ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิที่จะได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนตามข้อ ๑๙ วรรคสอง
 ข้อ ๓๕ ในการสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำทนายความหรือที่ปรึกษาของตน
 จำนวนไม่เกินหนึ่งคนเข้าร่วมฟังก็ได้ ทนายความหรือที่ปรึกษาที่เข้าร่วมฟังจะให้ถ้อยคำแทนผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้

หมวด ๗

การพิจารณาสั่งสำนวนการสืบสวน

ข้อ ๓๖ เมื่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนได้รับความเห็นและผล
 การสืบสวนข้อเท็จจริงจากคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแล้ว ให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

(๑) ตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๓๗ ข้อ ๓๘ และข้อ ๓๙

(๒) สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการสืบสวนเพิ่มเติมได้ หากปรากฏว่า
 การสืบสวนเรื่องนั้น ๆ ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์เพียงพอที่จะพิจารณาสั่งการได้

(๓) สั่งยุติเรื่องถ้าเห็นว่าผลการสืบสวนไม่มีมูล

(๔) สั่งลงโทษไปภายในอำนาจ ในกรณีที่พยานหลักฐานรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย
 อย่างไม่ร้ายแรงและผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนเป็นผู้บังคับบัญชาผู้ถูกกล่าวหา
 ที่มีอำนาจสั่งลงโทษตามมาตรา ๘๙ แต่ถ้าเห็นว่าผู้ถูกกล่าวหาควรได้รับโทษเกินอำนาจที่จะสั่งลงโทษได้
 ให้รายงานต่อผู้บังคับบัญชาเหนือขึ้นไปเพื่อพิจารณาสั่งการตามควรแก่กรณี

(๕) ดำเนินการไปภายในอำนาจหรือมีความเห็นเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้นจนถึง
 ผู้มีอำนาจเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไปในกรณีมีมูลอันเป็นการกระทำความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๖) ส่งเรื่องให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีตามกฎหมายต่อไปในกรณีที่เห็นว่ามีมูลเป็น
 การกระทำความผิดอาญา

การพิจารณาดำเนินการตามวรรคหนึ่งและการพิจารณาสั่งการตามผลการสืบสวนที่ดำเนินการ
 เสร็จสิ้นแล้ว ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ต้องไม่เกินสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วัน
 ได้รับสำนวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามที่กำหนดไว้ในระเบียบ ก.ตร. ซึ่งทำให้การพิจารณาไม่แล้วเสร็จ
 ภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าวก็ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสองครั้ง โดยแต่ละครั้งจะต้องไม่เกินหกสิบวัน
 ในการนี้หากยังพิจารณาไม่แล้วเสร็จให้ข้าราชการตำรวจผู้ถูกกล่าวหากลับคืนสู่ฐานะเดิมและให้ถือว่า
 ไม่เป็นผู้ที่อยู่ระหว่างถูกสืบสวนนับแต่วันครบกำหนดเวลาดังกล่าวจนกว่าการพิจารณาสั่งการในเรื่องนั้น
 จะเสร็จสิ้นและมีคำสั่ง

หมวด ๘

การสืบสวนที่มีขอบและบทประ้อง

ข้อ ๓๗ ในกรณีปรากฏว่าการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนไม่ถูกต้องตามข้อ ๑๐ เว้นแต่กรณีไม่มีเลขานุการ ให้ผู้มีอำนาจสั่งแก้ไขให้ถูกต้อง

การแก้ไขตามวรรคหนึ่งไม่ทำให้การสืบสวนที่ดำเนินการไปแล้วเสียไป

ข้อ ๓๘ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสืบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้อง ให้การสืบสวนตอนนั้นเสียไปเฉพาะในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การประชุมของคณะกรรมการสืบสวนมีกรรมการสืบสวนมาประชุมไม่ครบตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๕ (๒)

(๒) การสอบปากคำบุคคลดำเนินการไม่ถูกต้องตามที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๔ (๔) ข้อ ๒๐ ข้อ ๒๒ ข้อ ๒๓ วรรคหนึ่ง และข้อ ๒๖

(๓) ในกรณีที่คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไม่เรียกผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหาและให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงตามข้อ ๑๙ วรรคสอง วรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า วรรคหก และวรรคเจ็ด

ในกรณีเช่นนี้ให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่ง แล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการใหม่ให้ถูกต้องโดยเร็ว

ข้อ ๓๙ ในกรณีที่ปรากฏว่าการสืบสวนตอนใดทำไม่ถูกต้องตามกฎหมาย ก.ตร. นี้ นอกจากที่กำหนดไว้ในข้อ ๓๘ ถ้าการสืบสวนตอนนั้นเป็นสาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรมให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนผู้มีอำนาจตามมาตรา ๘๖ วรรคสอง หรือมาตรา ๙๑ วรรคหนึ่งแล้วแต่กรณี สั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องโดยเร็ว แต่ถ้าการสืบสวนตอนนั้นมีใช้สาระสำคัญอันจะทำให้เสียความเป็นธรรม ผู้มีอำนาจดังกล่าวจะสั่งให้แก้ไขหรือดำเนินการให้ถูกต้องหรือไม่ก็ได้

หมวด ๙

การนับระยะเวลา

ข้อ ๔๐ การนับระยะเวลาตามกฎหมาย ก.ตร. นี้ สำหรับเวลาเริ่มต้นให้นับถัดจากวันแรกแห่งเวลานั้นเป็นวันเริ่มต้นนับระยะเวลา แต่ถ้าเป็นกรณีขยายเวลาให้นับต่อจากวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาเดิมเป็นวันเริ่มระยะเวลาที่ขยายออกไป ส่วนเวลาสิ้นสุดถ้าวันสุดท้ายแห่งระยะเวลาตรงกับวันหยุดราชการให้นับวันเริ่มเปิดทำการใหม่เป็นวันสุดท้ายแห่งระยะเวลา

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๑ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนอยู่ก่อนที่ กฎ ก.ตร. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้น จนกว่าจะแล้วเสร็จ ในกรณีมีมูลที่จะพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙ ให้ดำเนินการตามกฎหมาย ก.ตร. นี้

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๕๖

ร้อยตำรวจเอก เฉลิม อยู่บำรุง

รองนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการข้าราชการตำรวจ

(ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๔๘ ก ๕ มิ.ย.๕๖)

คำสั่ง...(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)
ที่.../...(เลขปีพุทธศักราชที่ออกคำสั่ง)
เรื่อง.....

ด้วย.....(ชื่อผู้ร้องเรียนหรือผู้กล่าวหาหรือบัตรสนเท่ห์).....ได้ร้องเรียนหรือกล่าวหาว่า
.....(ระบุชื่อผู้ถูกกล่าวหา.....เรื่องร้องเรียนหรือกล่าวหาโดยย่อ หากมีเรื่องกล่าวหาหลายเรื่อง
ให้ระบุทุกเรื่อง).....
เหตุเกิดเมื่อ.....(ระบุวัน เวลา และสถานที่เกิดเหตุ).....

อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๗ มาตรา ๘๔ จึงแต่งตั้ง
คณะกรรมการสืบสวน (หรือแต่งตั้งตัวบุคคลโดยให้ระบุชื่อและตำแหน่งผู้สืบสวน) สืบสวนในเรื่องดังกล่าว
ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

๑. ....(ชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นประธานกรรมการ
๒. ....(ชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นกรรมการ
๓. ....(ชื่อและตำแหน่ง)..... เป็นกรรมการและเลขานุการ

ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ดำเนินการสืบสวนพิจารณาตามหลักเกณฑ์
และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง ให้แล้วเสร็จ แล้วเสนอสำนวนการสืบสวนมาเพื่อ
พิจารณาดำเนินการต่อไป

อนึ่ง ถ้าคณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) เห็นว่ากรณีมีมูลว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดวินัย
ในเรื่องอื่นนอกจากที่ระบุไว้ในคำสั่งนี้ หรือกรณีที่การสืบสวนพาดพิงไปถึงข้าราชการตำรวจผู้อื่นและ
คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) พิจารณาในเบื้องต้นแล้วเห็นว่า ข้าราชการตำรวจผู้นั้นมีส่วนร่วม
หรือมีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำในเรื่องที่สืบสวนนั้นอยู่ด้วย ให้ประธานกรรมการ (หรือผู้สืบสวน) รายงาน
มาโดยเร็ว

สั่ง ณ วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ลงชื่อ.....(ลายมือชื่อผู้ออกคำสั่ง).....

(.....)

(ตำแหน่ง).....

- หมายเหตุ :
๑. การระบุชื่อเรื่อง ให้ระบุเรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง หรือเรื่องให้สืบสวนข้อเท็จจริง (แล้วแต่กรณี)
  ๒. การระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่งปัจจุบันและขณะเกิดเหตุ
  ๓. การระบุชื่อและตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการและเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ให้ระบุยศ ชื่อตัว ชื่อสกุล และตำแหน่ง
  ๔. ในกรณีจำเป็นจะให้มีส่วนช่วยเลขานุการก็ได้
  ๕. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

บันทึกการแจ้งเรื่องที่ถูกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนตามข้อ ๑๙
เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง...(ชื่อผู้ถูกล่าวหา)...ซึ่งถูกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนว่ากระทำผิดวินัย

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ตามที่คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ตามคำสั่ง...(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....
ที่.../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวน
ข้อเท็จจริง) ได้แจ้งเรื่องที่ถูกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนให้.....(ชื่อผู้ถูกล่าวหา)...ผู้ถูกล่าวหาทราบดังนี้

๑. เรื่องที่ถูกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน.....(อธิบายข้อกล่าวหาที่ปรากฏตามเรื่องที่ถูกล่าวหา
หรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกล่าวหาทราบว่าผู้ถูกล่าวหาได้กระทำการใด เมื่อใด อย่างไร) .....

๒. สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหา
.....(สรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาเท่าที่มีให้ทราบโดยระบุวัน
เวลา สถานที่ และการกระทำที่มีลักษณะเป็นการสนับสนุนข้อกล่าวหา).....

.....ลายมือชื่อ..... ประธานกรรมการ(หรือผู้สืบสวน)

(.....)

.....ลายมือชื่อ..... กรรมการ

(.....)

ฯลฯ

ฯลฯ

.....ลายมือชื่อ..... กรรมการและเลขานุการ

(.....)

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกล่าวหา).....ได้รับแจ้งเรื่องที่ถูกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน และ
ได้รับบันทึกนี้ ๑ ฉบับไว้แล้ว เมื่อวันที่..... เดือน.....พ.ศ. ....

.....ลายมือชื่อ..... ผู้ถูกล่าวหา

(.....)

- หมายเหตุ :
๑. ในกรณีเรียกผู้ถูกกล่าวหาามาเพื่อแจ้งเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน กรณีของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการสืบสวนร่วมแจ้งข้อกล่าวหาไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสืบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึก ทั้งนี้ให้ทำแบบ สส.๒ นี้เป็น ๒ ฉบับ มอบให้ผู้ถูกกล่าวหา ๑ ฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการสืบสวน ๑ ฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย
  ๒. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ถูกกล่าวหา ให้คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) แจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบว่ากรกระทำตามที่ถูกกล่าวหาจะมีผลความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด หากผู้ถูกกล่าวหายังคงยืนยันตามที่รับสารภาพให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย
  ๓. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

บันทึกถ้อยคำของผู้ถูกกล่าวหา

เรื่องการสืบสวนข้อเท็จจริง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

บันทึกที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....ศาสนา.....

อาชีพ.....อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....

แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....โทรศัพท์.....

ข้าพเจ้าได้ทราบแล้วว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้ถูกกล่าวหาในเรื่อง.....(เรื่องที่กล่าวหา)

.....ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....ที่...../.....ลงวันที่.....เดือน.....

พ.ศ. .... เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวนข้อเท็จจริง) และข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้

.....
 .....
 .....
 .....
 .....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) มิได้ทำการล่อลวง ชู่เชิญให้สัญญาหรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใดๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้าคณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้ถูกกล่าวหา
 (.....)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้เข้าร่วมฟัง
 (.....)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้บันทึกถ้อยคำ
 (.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้า

ข้าพเจ้า

.....ลายมือชื่อ..... ประธานกรรมการ (หรือผู้สืบสวน)

(.....)

.....ลายมือชื่อ..... กรรมการ

(.....)

ฯลฯ

ฯลฯ

.....ลายมือชื่อ..... กรรมการและเลขานุการ

(.....)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้ช่วยเลขานุการ

(.....)

หมายเหตุ :

๑. ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาให้ถ้อยคำรับสารภาพว่าได้กระทำการตามที่ผู้ถูกกล่าวหาให้บันทึกถ้อยคำรับสารภาพรวมทั้งเหตุผลในการรับสารภาพ (ถ้ามี) และสาเหตุแห่งการกระทำไว้ด้วย
๒. การสอบปากคำผู้ถูกกล่าวหาของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการสืบสวนร่วมสืบสวนไม่น้อยกว่าสองคน และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าว (หรือผู้สืบสวน) ลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย
๓. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการสืบสวน หรือผู้ช่วยเลขานุการ ให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำ และผู้รับรองการให้ถ้อยคำ
๔. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

บันทึกถ้อยคำพยาน

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย

บันทึกที่.....

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

ข้าพเจ้า.....(ชื่อพยาน).....อายุ.....ปี สัญชาติ.....ศาสนา.....อาชีพ.....
(ระบุให้ชัดเจนว่าประกอบอาชีพอะไร ที่ใด ถ้าเป็นข้าราชการให้ระบุตำแหน่ง และสังกัดด้วย).....
อยู่บ้านเลขที่.....ตรอก/ซอย.....ถนน.....แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....
จังหวัด.....โทรศัพท์.....

คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบว่า ข้าพเจ้าเป็นพยาน
ในเรื่อง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ถูกร้องเรียนหรือถูกกล่าวหาว่า.....
กระทำการตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง)...../.....ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวนข้อเท็จจริง) และได้แจ้งให้ข้าพเจ้าทราบด้วยว่า
กรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) มีฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา การให้ถ้อยคำ
อันเป็นเท็จต่อกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) อาจเป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้าพเจ้าขอให้ถ้อยคำตามความสัตย์จริง ดังต่อไปนี้

.....
.....
.....
.....
.....

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) มิได้ทำการล่อลวง ชูเชิญ
ให้สัญญาหรือกระทำการใด เพื่อจูงใจให้ข้าพเจ้าให้ถ้อยคำอย่างใดๆ และข้าพเจ้าได้ฟังบันทึกถ้อยคำที่
อ่านให้ฟัง/ได้อ่านบันทึกถ้อยคำเองแล้ว ขอรับรองว่าเป็นบันทึกถ้อยคำที่ถูกต้อง จึงลงลายมือชื่อไว้ต่อหน้า
คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน)

.....ลายมือชื่อ..... พยาน
(.....)

.....ลายมือชื่อ..... ผู้บันทึกถ้อยคำ
(.....)

ข้าพเจ้าขอรับรองว่า .....(ชื่อพยาน).....ได้ให้ถ้อยคำและลงลายมือชื่อต่อหน้าข้าพเจ้า
 .....ลายมือชื่อ..... ประธานกรรมการ (หรือผู้สืบสวน)
 (.....)
 .....ลายมือชื่อ..... กรรมการ
 (.....)
 ฯลฯ ฯลฯ
 .....ลายมือชื่อ..... กรรมการและเลขานุการ
 (.....)
 .....ลายมือชื่อ..... ผู้ช่วยเลขานุการ
 (.....)

- หมายเหตุ :
๑. ให้ใช้แบบ สส.๔ ได้ทั้งการบันทึกถ้อยคำผู้กล่าวหาหรือผู้ร้องเรียนและบุคคลซึ่งมาให้ถ้อยคำเป็นพยาน
  ๒. การสอบปากคำพยานของคณะกรรมการสืบสวนต้องมีกรรมการสืบสวนร่วมสอบปากคำไม่น้อยกว่าสองคน และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าว (หรือผู้สืบสวน) ลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำด้วย
  ๓. ถ้าผู้บันทึกถ้อยคำเป็นกรรมการในคณะกรรมการสืบสวน หรือผู้ช่วยเลขานุการ ให้ผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อทั้งในฐานะผู้บันทึกถ้อยคำ และผู้รับรองการให้ถ้อยคำ
  ๔. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

รายงานการสืบสวน

วันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริง.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา)..... ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย
เรียน .....(ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน).....

ตามคำสั่ง.....(ชื่อส่วนราชการที่ออกคำสั่ง).....ที่...../..... ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง (หรือให้สืบสวนข้อเท็จจริง).....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....
ซึ่งถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนว่ากระทำผิดวินัยในเรื่อง.....(เรื่องที่กล่าวหา ถ้ากล่าวหาหลายเรื่อง
ให้ระบุทุกเรื่อง).....นั้น

ประธานกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) ได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน
(หรือคำสั่งให้สืบสวน) ดังกล่าวเมื่อวันที่.....เดือน.....พ.ศ. .... และคณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน)
ได้สืบสวนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริงเสร็จแล้ว จึงขอเสนอ
รายงานการสืบสวนดังต่อไปนี้

๑. มูลกรณีเรื่องนี้ปรากฏขึ้นเนื่องจาก...(มีผู้ร้องเรียนกล่าวหา บัตรสนเท่ห์ หรือรายงานว่า
อย่างไร).....

๒. ผู้ถูกกล่าวหาได้ชี้แจงข้อเท็จจริงในเบื้องต้นว่า (สรุปย่อคำชี้แจงข้อเท็จจริงของผู้ถูก
กล่าวหา) .....

๓. ผลการสืบสวนข้อเท็จจริง

๓.๑ พยานบุคคล..... (ย่อคำให้การพยานทุกปาก)

๓.๒ พยานเอกสาร..... (แจ้งที่มาของเอกสาร)

๓.๓ พยานวัตถุ..... (แจ้งที่มาของพยานวัตถุ)

๔. คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) แจ้งเรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนและสรุป
พยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาให้.....(ชื่อผู้ถูกกล่าวหา).....ทราบแล้วตามบันทึกแจ้ง
เรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียน ลงวันที่.....เดือน.....พ.ศ. ....

๕. ผู้ถูกกล่าวหาหรือทนายรับทราบเรื่องที่ถูกกล่าวหาหรือถูกร้องเรียนและสรุปพยานหลักฐานที่สนับสนุนข้อกล่าวหาแล้ว ได้ชี้แจงข้อเท็จจริงหรือให้ถ้อยคำแก้เรื่องที่ถูกร้องเรียนว่า..... (ย่อคำชี้แจงหรือถ้อยคำแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกกล่าวหา).....

๖. คณะกรรมการสืบสวนได้ประชุมพิจารณาลงมติ (หรือผู้สืบสวนพิจารณา) แล้วเห็นว่า..... (สรุปข้อเท็จจริงที่ได้จากการสืบสวน กำหนดประเด็นและวินิจฉัยเปรียบเทียบพยานหลักฐานว่าจะรับฟังพยานหลักฐานใดได้หรือไม่ เพียงใด โดยอาศัยเหตุผลอย่างไร และผู้ถูกกล่าวหาได้กระทำการอันมีมูลความผิดวินัยอย่างไร หรือไม่ ถ้าผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงเป็นความผิดวินัยกรณีใด ตามมาตราใด ควรได้รับโทษสถานใด หากมีมูลความผิดวินัยอย่างไรร้ายแรงก็ให้มีความเห็นให้ตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป หากการสืบสวนมีมูลอันเป็นการกระทำความผิดอาญา หรือมีกรณีต้องรับผิดชอบแพ่งรวมอยู่ด้วย ให้เสนอความเห็นมาพร้อมด้วย)..... คณะกรรมการสืบสวน (หรือผู้สืบสวน) จึงขอเสนอสำนวนการสืบสวนมาเพื่อโปรดพิจารณา ดำเนินการต่อไป รวมเอกสาร.....แผ่น

.....ลายมือชื่อ..... (.....)	ประธานกรรมการ(หรือผู้สืบสวน)
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	กรรมการ
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	กรรมการและเลขานุการ
.....ลายมือชื่อ..... (.....)	ผู้ช่วยเลขานุการ

- หมายเหตุ :
๑. การประชุมของคณะกรรมการสืบสวนเพื่อลงมติตามข้อ ๓๑ ต้องมีกรรมการสืบสวนมาประชุมไม่น้อยกว่าสามคน และไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการสืบสวนทั้งหมด และให้กรรมการสืบสวนดังกล่าวลงลายมือชื่อในบันทึกนี้ หากกรรมการสืบสวนคนใดมีความเห็นแย้งให้ทำความเห็นแย้งแนบไว้กับรายงานการสืบสวน
  ๒. ข้อความใดที่ไม่ใช่ให้ตัดออกหรือเพิ่มเติมให้ตรงกับข้อเท็จจริง

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้กฎ ก.ตร. ฉบับนี้ คือ เนื่องจากกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๔๗ มีข้อขัดข้องบางประการอันอาจทำให้เกิดปัญหาในทางปฏิบัติ เช่น ประเด็นการสืบสวนข้อเท็จจริงกรณีไม่รู้ตัวผู้ถูกสืบสวน การขอขยายเวลาการสืบสวน หรือกรณีเมื่อมีการกล่าวหา หรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำความผิดวินัย ซึ่งผู้บังคับบัญชาได้พิจารณาในเบื้องต้นแล้วไม่มีมูลที่ควรจะกล่าวหาว่ากระทำความผิดวินัย จึงสั่งยุติเรื่อง จะถือว่าการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือไม่ เป็นต้น เพื่อให้การสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สมฤทธิ์ผล และเป็นธรรม จึงจำเป็นต้องออกกฎ ก.ตร. นี้

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โทร ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๗๗

วันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๖

เรื่อง การสืบสวนข้อเท็จจริงก่อนกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ใช้บังคับ

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ มีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๖ มิ.ย.๕๖ แล้วให้ยกเลิกกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ และกำหนดบทเฉพาะกาลตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔๑ ไว้ว่า “ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนก่อนที่กฎ ก.ตร. นี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่าจะแล้วเสร็จ ในกรณีมีมูลที่จะพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙ ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ตร. นี้” เพื่อให้การพิจารณาดำเนินการในกรณีดังกล่าวเป็นไปอย่างถูกต้องในทิศทางเดียวกัน จึงให้ผู้ที่เกี่ยวข้องพิจารณาดำเนินการดังต่อไปนี้

๑. การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ผู้ใดทำการสืบสวนก่อนที่กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ใช้บังคับคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ขณะนั้นตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ ไปจนเสนอสำนวนการสืบสวนพร้อมทั้งบัญชีเอกสารต่อผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน เพื่อพิจารณาสั่งการ จึงจะถือได้ว่าการสืบสวนแล้วเสร็จ

๒. การพิจารณาสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙ แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ เมื่อรับสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๑ จากคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนไว้พิจารณาแล้ว ให้ดำเนินการตามกฎหมายที่กำหนดอำนาจหน้าที่ที่บังคับใช้อยู่ปัจจุบันตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ รวมถึงการพิจารณาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการอนุมัติขยายเวลาการสืบสวนหรือสืบสวนเพิ่มเติมหรือการติดตามเร่งรัดการสืบสวนซึ่งอยู่ในอำนาจหน้าที่ของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนให้ดำเนินการตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๗

๓. แต่การใช้อำนาจของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนหรือผู้บังคับบัญชาซึ่งมีอำนาจพิจารณาสั่งการตามมาตรา ๘๙ ในการตรวจสอบความถูกต้องของสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๑

ดังกล่าว เมื่อกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔๑ กำหนดให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้น ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๗ แล้ว การตรวจสอบความถูกต้องจึงต้องพิจารณาตามกฎที่บังคับใช้ในขณะนั้นว่าการสืบสวนตอนใดทำไมไม่ถูกต้องครบถ้วนและเป็นสาระสำคัญ ก็ต้องสั่งให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนแก้ไขหรือดำเนินการตอนนั้นให้ถูกต้องตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๗

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. นเรศ เทียนกริม

(นเรศ เทียนกริม)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองวินัย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๓/๔๓

วันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖

เรียน ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก. ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้ประกาศกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ในราชกิจจานุเบกษา ฉบับกฤษฎีกา เล่ม ๑๓๐ ตอนที่ ๔๘ ก วันที่ ๕ มิ.ย.๕๖ โดยมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป และให้ยกเลิกกฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗

เนื่องจากกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ มีสาระสำคัญบางประการที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งผู้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานด้านวินัย และข้าราชการตำรวจโดยทั่วไปควรต้องทราบ ตร. จึงมีบันทึกลง ๒๔ มิ.ย.๕๖ ให้ วน. ดำเนินการสรุปสาระสำคัญ ที่เปลี่ยนแปลงไปตามกฎ ก.ตร. ดังกล่าว เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องได้ใช้ศึกษาทำความเข้าใจและสามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องดังต่อไปนี้

๑. ประเด็นที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗

๑.๑ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔, ข้อ ๑๑ และ ข้อ ๑๒ ได้กำหนดให้ทำการสืบสวนได้เฉพาะแต่กรณีที่อยู่ตัวผู้ถูกกล่าวหาเท่านั้น เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๔ ที่บัญญัติให้การสืบสวนต้องเป็นกรณีที่รู้ตัวผู้ถูกกล่าวหา เพราะต้องแจ้งเรื่องที่ถูกล่ามหรือถูกร้องเรียนให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อเท็จจริงภายในเวลาที่กำหนด

๑.๒ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๕ (๖), ข้อ ๖ และ ข้อ ๓๖ ได้ตัดข้อความตามกฎ ก.ตร. เดิมที่ให้เจ้าพนักงานสามารถดำเนินการสืบสวนข้อเท็จจริงได้ออกไป เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๐ และมาตรา ๘๔ ที่บัญญัติให้การดำเนินการทางวินัยและการสืบสวนข้อเท็จจริงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงาน และเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวหาโดยตรง เจ้าพนักงาน จึงมีอำนาจดำเนินการทางวินัยและสืบสวนข้อเท็จจริงตามมาตรา ๘๐ และมาตรา ๘๔ ได้เฉพาะกับ ผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาของตนเท่านั้น

๑.๓ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๐ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดคุณสมบัติของประธานกรรมการ ผู้สืบสวนและกรรมการสืบสวน โดยไม่ได้แบ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลางกับราชการส่วนภูมิภาคอีกต่อไป เพื่อให้สอดคล้องกับ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๑๐

ที่บัญญัติให้แบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติและกองบัญชาการ ซึ่งเป็นราชการบริหารส่วนกลาง

๑.๔ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๓๖ ได้กำหนดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับระยะเวลาในการพิจารณาสั่งการของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนและผู้สั่งให้สืบสวนให้แล้วเสร็จภายใน ๒๔๐ วัน เพื่อให้สอดคล้องกับระยะเวลาตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๗ วรรคสอง

๒. ประเด็นที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อขจัดข้อขัดข้องบางประการในทางปฏิบัติ

๒.๑ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๕ ได้กำหนดให้คณะกรรมการสืบสวนต้องจัดทำเอกสารหลักฐานการประชุมเป็นหนังสือประกอบสำนวนไว้ด้วย เพื่อให้เป็นไปตาม พ.ร.บ.วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ.๒๕๓๙ มาตรา ๘๓ ที่บัญญัติให้ ในการประชุมคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองต้องมีรายงานการประชุมเป็นหนังสือ

๒.๒ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๑๗ ได้กำหนดให้การขยายระยะเวลาการสืบสวนและสืบสวนเพิ่มเติมอยู่ในอำนาจของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน และให้ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวนมีหน้าที่ในการติดตามเร่งรัดการสืบสวนให้แล้วเสร็จ เพื่อให้สอดคล้องกับกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสอบสวน พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑๕ ที่กำหนดให้เป็นอำนาจของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวน

๒.๓ ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๓๐ วรรคหนึ่ง ได้กำหนดให้กรณีผู้ถูกกล่าวหาไปอยู่นอกบังคับบัญชาของผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สั่งให้สืบสวน เมื่อการสืบสวนแล้วเสร็จผู้บังคับบัญชาคนใหม่ของผู้ถูกกล่าวหาได้รับเรื่องไว้แล้วให้พิจารณาดำเนินการสั่งสำนวนการสืบสวนตามข้อ ๓๖ ต่อไป ทั้งนี้เพื่อให้เกิดความชัดเจนยิ่งขึ้น

๓. ประเด็นที่เปลี่ยนแปลงไปเนื่องจากถ้อยคำเดิมขาดตกจึงเพิ่มเติมให้ครบถ้วนถูกต้องตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔ , ข้อ ๕ (๔) (๕) , ข้อ ๙ วรรคหนึ่ง และข้อ ๒๗

๔. ตามกฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ ข้อ ๔๑ กำหนดให้ ในกรณีที่มีการแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนหรือสั่งให้ทำการสืบสวนอยู่ก่อนที่กฎ ก.ตร. นี้ใช้บังคับให้คณะกรรมการสืบสวนหรือผู้สืบสวนดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ใช้อยู่ในขณะนั้นจนกว่า จะแล้วเสร็จ ในกรณีมีมูลที่จะสั่งการตามมาตรา ๘๙ ให้ดำเนินการตามกฎ ก.ตร. นี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ พร้อมนี้ได้ส่งสำเนากฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๕๖ และเอกสารที่เกี่ยวข้องมาด้วยแล้วจำนวน ๑๖ แผ่น และขอความกรุณาแจ้งให้หน่วยงานในสังกัดของท่านทราบโดยทั่วถึงกัน

พล.ต.ต. เสถียร คุวิบูลย์ศิลป์

(เสถียร คุวิบูลย์ศิลป์)

ผบก.วน.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ โทร ๐ ๒๒๐๕ ๒๖๒๘
 ที่ ตช ๐๐๑๑.๒/ว ๐๐๑๒ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑
 เรื่อง การขอขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริง

ผบช. , ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร.และผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยมีกรณีที่ ตร. ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง ตามคำสั่ง ตร.ที่ ๔๙๐/๒๕๕๐ ลง ๓๐ ส.ค.๕๐ กรณีคณะกรรมการตรวจงานจ้างงานก่อสร้างอาคารเรือนแถวชั้นประทวน และพลตำรวจ สภ.ทะเลน้อย และ สภ.ตะโหมด จว.พัทลุง ได้รับรองเป็นหลักฐานในใบตรวจรับงานว่าถูกต้อง ทั้งที่ผู้รับจ้างดำเนินการไม่ตรงตามรูปแบบรายละเอียดและข้อกำหนดในสัญญา ซึ่งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงต้องสืบสวนให้แล้วเสร็จโดยเร็วที่สุดและต้องไม่เกินหกสิบวันนับแต่วันที่ประธานกรรมการได้รับทราบคำสั่ง แต่คณะกรรมการดำเนินการไม่แล้วเสร็จ จึงขออนุมัติขยายเวลาต่อ ตร.ผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงและ ตร.ได้พิจารณาอนุมัติขยายระยะเวลาการสืบสวนมีกำหนด ๖๐ วัน ตามที่ร้องขอแล้ว แต่การดำเนินการยังไม่แล้วเสร็จอีก ประธานกรรมการจึงมีหนังสือขออนุมัติขยายเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อไปอีก ๓๐ วัน ซึ่งเป็นการขอขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือถัดขึ้นไปอีกชั้นหนึ่งคือต้องขออนุมัติต่อนายกรัฐมนตรี ตามหลักเกณฑ์ที่ได้กำหนดไว้ใน กฎ ก.ตร. ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง ข้อ ๑๖ ซึ่งการขออนุมัติขยายระยะเวลาการสืบสวนดังกล่าวคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงได้เสนอในระยะเวลาที่กระชั้นชิดใกล้ครบกำหนดเวลาที่กฎหมายกำหนด อีกทั้งขาดเหตุผลที่ดีเพียงพอและปรากฏว่ามีกรณีเช่นนี้บ่อยครั้ง อันอาจทำให้ ตร.พิจารณาสั่งการล่าช้า และเกิดความเสียหายแก่ทางราชการได้

ดังนั้นเพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ ตร. จึงกำชับให้หน่วยต่างๆ แจ้งผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงถือปฏิบัติตาม กฎ ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑๖ ดังนี้

๑. ในการสืบสวนข้อเท็จจริง เมื่อประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนได้รับทราบคำสั่งแต่งตั้งแล้ว คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว ทั้งนี้ต้องไม่เกินหกสิบวัน นับแต่วันที่ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนได้รับทราบคำสั่งตามกฎหมาย ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ ข้อ ๑๖(๑)

๒. หากครบกำหนดเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๑ แล้วยังไม่แล้วเสร็จและมีเหตุผลความจำเป็นที่ต้องขออนุมัติขยายระยะเวลาการสืบสวน ให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนขออนุมัติขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน พร้อมแสดงเหตุผลความจำเป็นและขั้นตอนระยะเวลาในการดำเนินงานที่ยังไม่แล้วเสร็จเสนอ ตร.พิจารณา

๓. และหากจะต้องขอขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อนายกรัฐมนตรีซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือถัดขึ้นไปอีกชั้นหนึ่ง คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนต้องมีเหตุผลความจำเป็นอย่างยิ่ง โดยให้ประธานกรรมการหรือผู้สืบสวนขออนุมัติขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน พร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นอย่างดังกล่าวและขั้นตอนระยะเวลาในการดำเนินงานที่ยังไม่แล้วเสร็จเสนอ ตร. พิจารณา รวมทั้งกรณีที่ บช. เป็นผู้สั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนและคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริง หรือผู้สืบสวนดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะต้องขอขยายเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงต่อ ตร.ในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นเหนือด้วย

กรณีพบว่า คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนไม่ดำเนินการตามข้อ ๒ หรือ ข้อ ๓ จะถือว่าเป็นความบกพร่องของคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนและจะพิจารณาลงโทษทางวินัยไปตามควรแก่กรณี

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. พิจาร จิตติรัตน์

(พิจาร จิตติรัตน์)

รอง จตช.(สบ 9) พรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โทร. ๐-๒๒๕๑-๑๐๘๕

ที่ ๐๐๐๖.๒/ว ๑๐๘

วันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๕๕

เรื่อง แนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการ

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วยปรากฏกรณี ตร.มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือสั่งให้ผู้ใดสืบสวนข้อเท็จจริง แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือสั่งให้ผู้ใดตรวจสอบข้อเท็จจริง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยหรือสั่งให้หน่วยงานใดหรือผู้ใดส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานหรือรายงานชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณา คณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าวไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นตามเวลาที่กำหนดไว้ในกฎ ระเบียบหรือคำสั่งได้ ซึ่งจะต้องขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการตามกฎหมาย ระเบียบหรือต่อผู้สั่งพร้อมด้วยเหตุผล แล้วแต่กรณี แต่คณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบได้ขอยุติเวลาเมื่อใกล้ครบกำหนดเวลาหรือเกินกว่าเวลาที่กำหนดไว้เป็นเหตุให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจไม่สามารถพิจารณาสั่งการได้ทันตามกรอบระยะเวลาที่กำหนด

ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ จึงให้ทุกหน่วยแจ้งผู้ที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติดังนี้

๑. การขออนุมัติขยายระยะเวลาการสืบสวนข้อเท็จจริงตามกฎหมาย ก.ตร.ว่าด้วยการสืบสวนข้อเท็จจริง พ.ศ.๒๕๔๗ ให้ถือปฏิบัติตามหนังสือ ตร.ที่ ตช ๐๐๑๑.๒/ว.๐๐๑๒ ลง ๕ ก.พ.๕๑ โดยเคร่งครัด

๒. การขออนุมัติขยายระยะเวลากรณีผู้มีอำนาจสั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือสั่งให้ตรวจสอบข้อเท็จจริงเพิ่มเติม สั่งให้สืบสวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม สั่งให้สอบสวนทางวินัยเพิ่มเติม สั่งให้ส่งเอกสารหรือพยานหลักฐานหรือรายงานชี้แจงข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณา ได้กำหนดระยะเวลาการดำเนินการไว้ หากคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือผู้ตรวจสอบข้อเท็จจริง คณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงหรือผู้สืบสวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการสอบสวนทางวินัย หรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบ เห็นว่าจะไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ให้คณะกรรมการหรือผู้มีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าวขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการต่อผู้มีอำนาจดังนี้

๒.๑ กรณีกฎ ระเบียบหรือคำสั่งที่มีระยะเวลาดำเนินการตั้งแต่ ๓๐ วันขึ้นไป หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าวขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่า ๑๐ วัน พร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนด

๒.๒ กรณีกฎ ระเบียบหรือคำสั่งที่มีระยะเวลาดำเนินการน้อยกว่า ๓๐ วัน หากไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ได้ ให้คณะกรรมการหรือผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบดังกล่าวขออนุมัติขยายระยะเวลาดำเนินการก่อนครบกำหนดไม่น้อยกว่า ๓ วัน พร้อมด้วยเหตุผลความจำเป็นที่ไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จตามกำหนด

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. เจตน์ มงคลหัตถี

(เจตน์ มงคลหัตถี)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กองคดี กรมตำรวจ

โทร. ๒๕๒๗๙๑๓

ที่ ๐๕๐๓ (พ) / ๒๗๖๑๓

วันที่ ๑๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๓

เรื่อง ห้ามมิให้แต่งตั้งข้าราชการตำรวจระหว่างศึกษาอบรมเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย

ผบช. ,พตร. , จตร., ลข.ตร. , ผบก.

ด้วยปรากฏว่ามีข้าราชการตำรวจซึ่งเข้ารับการอบรมในหลักสูตรต่าง ๆ ที่ ตร. หรือหน่วยงานอื่นได้เปิดขึ้นและระหว่างการอบรมทางผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด ได้แต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย ทำให้เกิดความไม่สะดวกในการดำเนินการตามที่ได้รับแต่งตั้งมอบหมายและเป็นอุปสรรคต่อการศึกษาอบรม

ฉะนั้น เพื่อมิให้เกิดปัญหาดังกล่าวต่อไป จึงให้ผู้บังคับบัญชาแต่ละหน่วยงานถือเป็นทางปฏิบัติว่าในกรณีที่มีการส่งตัวข้าราชการตำรวจในสังกัดไปศึกษาอบรมเกิน ๑ เดือน ทุกหลักสูตรให้งดเว้นการแต่งตั้งข้าราชการตำรวจผู้นั้นเป็นกรรมการสอบสวนทางวินัย และหากมีการแต่งตั้งเป็นกรรมการอยู่ก่อนเข้ารับการศึกษาอบรมแล้ว ก็ให้จัดการเปลี่ยนให้ผู้อื่นเป็นกรรมการแทน

พล.ต.ท. สุรพล จุลละพราหมณ์

(สุรพล จุลละพราหมณ์)

รอง อ.ตร.ปรท.อ.ตร.

ที่ นร ๐๖๑๒/ว๑

สำนักงาน ก.พ.

ถนนพินิจโลก กท ๑๐๓๐๐

๒๔ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง การให้ถ้อยคำในการสอบสวน
เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรม จังหวัด)

ด้วยปรากฏจากการพิจารณาเรื่องการดำเนินการทางวินัย การออกจากราชการและการอุทธรณ์ของข้าราชการพลเรือนสามัญว่า ข้าราชการที่เป็นผู้กล่าวหาหรือพยานได้ให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ ให้ถ้อยคำหลายครั้งไม่ตรงกัน โดยมีเจตนาปิดบังความจริง เช่น ชี้แจงต่อผู้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่ผู้มีหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงอย่างหนึ่ง แต่กลับให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการสอบสวนทางวินัยเป็นอีกอย่างหนึ่ง หรือทำบันทึกชี้แจงข้อเท็จจริงมอบให้ผู้ถูกลงโทษยื่นประกอบอุทธรณ์แตกต่างไปจากที่เคยให้ถ้อยคำหรือชี้แจงไว้ในชั้นสอบสวนเป็นต้น ทำให้การสอบสวนพิจารณาไม่ได้ความจริงและยุติธรรมเสียหายแก่ทางราชการ การให้ถ้อยคำกลับไปกลับมาโดยเจตนาช่วยเหลือกันนี้เข้าข่ายเป็นความผิดวินัยและบางกรณีอาจเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงมีโทษถึงให้ออก ปลดออก หรือไล่ออกจากราชการได้

ก.พ. จึงมีมติขอให้กระทรวง ทบวง กรม และจังหวัดกำกับให้ข้าราชการในสังกัด ระมัดระวังในเรื่องนี้ และเมื่อมีการสอบสวนหรือดำเนินการทางวินัย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องร้ายแรงหรือไม่ก็ตาม ก็ขอให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้ทำหน้าที่สอบสวนแจ้งให้ข้าราชการที่มาเป็นผู้กล่าวหาหรือพยานทราบเรื่องนี้ด้วย หากปรากฏว่ามีข้าราชการกระทำผิดในเรื่องดังกล่าว ก็ให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณาดำเนินการทางวินัยตามควรแก่กรณี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดดำเนินการต่อไป ทั้งนี้ ได้แจ้งให้กรมและจังหวัดต่างๆ ทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ
(ลงชื่อ) โสร็จ สุจริตกุล
(นายโสร็จ สุจริตกุล)
เลขาธิการ ก.พ.

กองอุทธรณ์และร้องทุกข์

โทร. ๒๘๑-๙๔๕๑

คำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ที่ ๔๓๖/๒๕๔๘

เรื่อง มอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการ และกำหนดแนวทางปฏิบัติ

ตามคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ เรื่อง มอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการและกำหนดแนวทางปฏิบัติ เกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยไว้แล้ว นั้น

เนื่องจากได้มี กฎ ก.ตร. และระเบียบ ก.ตร. ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทางวินัย มีผลใช้บังคับเพิ่มเติมอีกหลายฉบับ และได้มีพระราชกฤษฎีกาแบ่งส่วนราชการสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๘ กับกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการเป็นกองบังคับการหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นในสำนักงานตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๘ ใช้บังคับ ประกอบกับข้อความในคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ ยังไม่ชัดเจนและไม่ครอบคลุมถึงหัวหน้าหน่วยงานบางระดับที่เกิดขึ้นตามโครงสร้างใหม่ ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานและการปฏิบัติราชการของสำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อีกทั้งเป็นการกระจายอำนาจการดำเนินการทางวินัย จึงให้ยกเลิกคำสั่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่ ๒๓๑/๒๕๔๗ ลงวันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๔๗ และอาศัยอำนาจตามมาตรา ๗๔ มาตรา ๘๘ วรรคสี่ มาตรา ๙๑ และมาตรา ๑๐๒ แห่งพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ กฎ ก.ตร. ว่าด้วยอำนาจการลงโทษ อัตรากำลัง และการลงโทษภาคทัณฑ์ ทัณฑกรรม กักขัง หรือตัดเงินเดือน พ.ศ.๒๕๔๗ และระเบียบ ก.ตร.ว่าด้วยการรายงานการดำเนินการทางวินัย และการออกจากราชการของข้าราชการตำรวจ พ.ศ.๒๕๔๗ จึงมอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย การสั่งให้ข้าราชการตำรวจออกจากราชการและกำหนดแนวทางปฏิบัติขึ้นใหม่ ดังนี้

๑๓. กรณีข้าราชการตำรวจถูกดำเนินการทางวินัย เนื่องจากต้องหาคดีอาญาหรือถูกฟ้องคดีอาญา หรือถูกไต่สวนตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต หากผลการสืบสวนหรือสอบสวนมีพยานหลักฐานรับฟังได้ชัดเจนว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดหรือไม่ได้กระทำความผิดแล้ว ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาสั่งการทางวินัยให้เสร็จสิ้น โดยไม่ต้องรอฟังผลคดีอาญาหรือผลการ

ข้อมูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. หากภายหลังผลคดีอาญาถึงที่สุดเป็นประการใดหรือได้รับแจ้งผลการพิจารณาจากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง

กรณีตามวรรคแรก หากผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญหรือพยานหลักฐานยังรับฟังได้ไม่ชัดเจน จะให้รอฟังผลคดีอาญาหรือรอผลการชี้มูลความผิดของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ก็ได้

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๔๘

พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ

(โกวิท วัฒนะ)

ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

หมายเหตุ คำสั่งที่ ๔๓๖/๒๕๔๘ ฉบับสมบูรณ์ ปรากฏตามหัวข้อที่ ๑๖ การรายงานและการมอบอำนาจการดำเนินการทางวินัย

คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๒๔/๒๕๕๔

โดยที่มาตรา ๔ ประกอบมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ กำหนดให้นำพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ซึ่งถ้าเป็นกรณีกระทำผิดวินัย อย่างไม่ร้ายแรง มาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว กำหนดให้ผู้บังคับบัญชาส่งลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือนตามควรแก่กรณีให้ เหมาะสมกับความผิด ถ้ามีเหตุอันควรลดหย่อน จะนำมาประกอบการพิจารณาลดโทษก็ได้ และมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน กำหนดให้ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องรักษาชื่อเสียงของตน และรักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียโดยไม่กระทำการใดอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่ว เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ออกคำสั่งลงโทษตัดเงินเดือนผู้ฟ้องคดี ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน เนื่องจากเห็นว่ามีพฤติการณ์เป็นการกระทำผิดวินัยกรณีถูกดำเนินคดีอาญา ข้อหาข่มขืนกระทำชำเราหญิงซึ่งมิใช่ภริยาของตนโดยใช้กำลัง แม้ในการสอบสวนของพนักงานสอบสวน จะมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องเพราะน่าเชื่อว่าฝ่ายหญิงยินยอมและมีได้มีการบังคับข่มขืนกระทำชำเรา แต่พฤติการณ์ดังกล่าวทำให้เป็นที่อับอายขายหน้าต่อบุคคลอื่นและเป็นการเสียชื่อเสียง เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรงกรณีไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตนมิให้เสื่อมเสียกระทำการอัน ได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ สมควรได้รับโทษตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน ถือได้ว่าผู้ฟ้องคดี ในฐานะเป็นข้าราชการครูมีพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในฐานะการเป็นข้าราชการครูที่ นอกจากจะต้องประพฤติปฏิบัติตนให้อยู่ในกรอบแห่งวินัยข้าราชการตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการ พลเรือนแล้ว ข้าราชการครูยังจะต้องประพฤติตนให้เป็นไปตามระเบียบครุสภาว่าด้วยจรรยาบรรณครูในอันที่จะเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งหลายอีกด้วย อีกทั้ง การเข้าไปในโรงแรมของผู้ฟ้องคดี กับนางสาว ว.สองต่อสองซึ่งเป็นโรงแรมที่มีโรงจอดรถยนต์ติดกับห้องพักโดยโรงจอดรถยนต์มีลักษณะห้องโถงไม่มีประตูหรือม่านปิดเปิดสามารถเห็นรถยนต์จากด้านนอกได้อย่างชัดเจน จึงถือเป็นความสมควรใจของผู้ฟ้องคดีเองที่พร้อมจะมีเพศสัมพันธ์ กับนางสาว.ซึ่งมิใช่ภริยาตนทั้งที่ผู้ฟ้องคดีมีบุตรและภรรยาอยู่แล้ว การกระทำดังกล่าวของผู้ฟ้องคดีย่อมไม่เหมาะสมและขัดต่อประเพณีอันดีงาม จรรยาบรรณครู และความรู้สึกของสังคมทั่วไป เป็นการไม่รักษาชื่อเสียงของตนและไม่รักษาเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน พฤติกรรม

ดังกล่าวถือได้ว่าเป็นการกระทำอันได้ชื่อว่าเป็นผู้ประพฤติชั่วตามมาตรา ๙๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ ซึ่งเป็นความผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ยิ่งไปกว่านั้นแม้ว่าจะไม่มีผลการลงโทษอาญาแก่ผู้ฟ้องคดีก็ตาม แต่ผลการลงโทษทางวินัยก็หาจำต้องมีผลไปทางเดียวกันไม่ เพราะกระบวนการพิจารณาทางวินัยและทางอาญามีความแตกต่างกัน การรับฟังพยานหลักฐานก็ย่อมแตกต่างกัน ทั้งการมีอยู่ของพยานหลักฐานและการให้ถ้อยคำหรือการเบิกความของพยานอาจจะมีความแตกต่างกันได้ กล่าวคือ ในคดีอาญานั้นศาลจะพิพากษาลงโทษจำเลยได้ต่อเมื่อมีพยานหลักฐานปรากฏชัดแจ้งปราศจากข้อสงสัยส่วนการลงโทษทางวินัยผู้บังคับบัญชาสามารถใช้ดุลพินิจสั่งลงโทษผู้ถูกกล่าวหาได้โดยพิจารณาจากพยานหลักฐานและพฤติการณ์ของผู้ถูกกล่าวหาที่ปรากฏในสำนวนของคณะกรรมการสอบสวนเป็นสำคัญโดยไม่จำเป็นต้องปรากฏพยานหลักฐานชัดแจ้งปราศจากข้อสงสัยดังเช่นคดีอาญา และไม่ต้องรอฟังผลคดีอาญาแต่อย่างใด ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้พิจารณาความผิดและกำหนดโทษที่ลงแก่ผู้ฟ้องคดีโดยลงโทษตัดเงินเดือน ๕ % เป็นเวลา ๑ เดือน ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู ฯ ประกอบกับมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนฯ และกฎ ก.ค. ฉบับที่ ๑๗ (พ.ศ.๒๕๓๙) ออกตามความในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ ว่าด้วยอำนาจการลงโทษภาคทัณฑ์ ตัดเงินเดือน หรือลดขั้นเงินเดือน และการที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๒ มีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการใช้ดุลพินิจที่ชอบด้วยกฎหมาย พิพากษายกฟ้อง (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๕๒๔/๒๕๕๔)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๐๙

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๕๖

เรื่อง ชักซ้อมแนวทางการดำเนินการทางวินัย

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ตามที่ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ และกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องได้กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาเกี่ยวกับการดำเนินการทางวินัยไว้แล้ว เพื่อให้การดำเนินการทางวินัยเป็นไปด้วยความถูกต้อง รวดเร็วและเป็นธรรม จึงชักซ้อมความเข้าใจตามแนวทางการปฏิบัติดังต่อไปนี้

๑. เมื่อมีการกล่าวหาหรือมีกรณีเป็นที่สงสัยว่าข้าราชการตำรวจผู้ใดกระทำผิดวินัยผู้บังคับบัญชาสามารถพิจารณาในเบื้องต้นได้ ดังนี้

๑.๑ กรณีมีมูลเพียงพอที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณามีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง โดยไม่ต้องสืบสวนข้อเท็จจริงก่อน

๑.๒ กรณีมีพยานหลักฐานฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยและสามารถสั่งการได้ในกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาดำเนินการตามกฎหมาย ก.ต.ร.ว่าด้วยกรณีที่เป็นความผิดที่ปรากฏชัดแจ้ง พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้วแต่กรณี

๑.๓ กรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง หรือไม่แน่ชัดว่ากระทำผิดวินัย หรือไม่แน่ชัดว่ามีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งให้สืบสวนข้อเท็จจริง

๑.๔ กรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย ผู้บังคับบัญชาพิจารณาสั่งยุติเรื่อง ผู้บังคับบัญชาอาจสอบถามตรวจสอบข้อมูลเพิ่มเติม เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงที่ชัดเจนเพียงพอประกอบการพิจารณาสั่งการในแต่ละกรณีดังที่กล่าวมา

๒. การพิจารณาในเบื้องต้นกรณีมีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาว่า พฤติการณ์การกระทำของผู้ถูกกล่าวหาตามข้อเท็จจริงที่กล่าวหาหรือพยานหลักฐานในเบื้องต้น มีลักษณะที่เป็นความผิดตามที่กำหนดไว้ในแนวทางการลงโทษของ ก.ต.ร. ถ้าเป็นความจริงจะเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามมาตรา ๗๙ (๑)-(๗) แห่ง พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้วมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรงต่อไป

๓. ในการดำเนินการทางวินัย ผู้บังคับบัญชาต้องติดตามเร่งรัดการสืบสวนหรือสอบสวน ให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่ พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๕๗ และ กฎ ก.ตร.ที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้

๔. กรณีที่ผู้บังคับบัญชาจะให้หรือฟังผลทางคดีอาญาตามคำสั่ง ตร.ที่ ๔๓๖/๒๕๕๘ ลง ๒๐ มิ.ย.๕๘ ข้อ ๑๓ กำหนดให้ต้องเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญหรือพยานหลักฐานยังรับฟังได้ไม่ชัดเจน ซึ่งการพิจารณาสั่งการทางวินัยโดยหลักแล้วไม่จำเป็นที่จะต้องรอฟังผลทางคดีอาญา หรือรอฟังไปจนถึงผลทางคดีอาญาถึงที่สุด หากผลการสืบสวน หรือสอบสวนมีพยานหลักฐานรับฟังได้ว่าผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดหรือไม่ได้กระทำผิด ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจก็ควรจะต้องพิจารณาสั่งการเด็ดขาดทางวินัยให้เสร็จสิ้นไปโดยไม่ชักช้า แม้ในเรื่องนั้นพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการหรือศาลจะมีความเห็นแตกต่างออกไป ผู้พิจารณาโทษทางวินัยก็หาจำต้องรับผิดอย่างใดไม่ ถ้าหากได้กระทำไปโดยถูกต้องตามกฎหมายและโดยสุจริต (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ.๑๔๒/๒๕๕๙, อ.๔๗/๒๕๕๓)

๕. กรณีที่ผู้ถูกกล่าวหากระทำผิดวินัยในความผิดที่กำหนดไว้ตามแนวทางการลงโทษ ของ ก.ตร. หรือ ตร. ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาสั่งลงโทษตามระดับโทษที่ ก.ตร.หรือ ตร.กำหนดไว้

ในกรณีที่จะลดโทษ ผู้บังคับบัญชาต้องพิจารณาวางโทษในสถานโทษที่เหมาะสมกับความผิดตามระดับโทษที่ ก.ตร.หรือ ตร.กำหนดก่อน แล้วจึงพิจารณาข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น ความประพฤติและการปฏิบัติที่ผ่านมาของผู้กระทำผิด มูลเหตุจูงใจ สภาพแวดล้อม ความรู้สึกในการกระทำ และการแก้ไขเยียวยาผลร้ายหรือผลกระทบหรือความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการกระทำประกอบกัน ว่ามีเหตุอันควรลดหย่อนที่จะนำมาพิจารณาลดโทษจากโทษที่วางไว้เป็นโทษที่เบาลงหรือไม่ ถ้ามีก็ให้ระบุไว้ในคำสั่งลงโทษให้ปรากฏชัดเจน แต่ในกรณีกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงห้ามมิให้ลดโทษต่ำกว่าปลดออก ส่วนการที่จะทำทัณฑ์บน หรือว่ากล่าวตักเตือนต้องเป็นกรณีกระทำผิดวินัยเล็กน้อยและมีเหตุอันควรลดโทษ

๖. การพิจารณาสั่งการทางวินัยไม่ว่ากรณีใด ผู้บังคับบัญชาต้องจัดทำเหตุผลข้อสนับสนุนในการใช้ดุลพินิจให้ชัดเจนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกำหนดไว้เพื่อให้ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจชั้นเหนือขึ้นไปสามารถตรวจสอบได้ตามอำนาจหน้าที่

๗. ผู้บังคับบัญชาผู้ใดช่วยเหลือหรือปกปิดในความผิดวินัยซึ่งผู้ใต้บังคับบัญชาได้ก่อขึ้นเพื่อให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพ้นผิดหรือผ่อนหนักเป็นเบาด้วยประการใด ถือว่าผู้บังคับบัญชาผู้นั้นกระทำผิดวินัย

จึงแจ้งมาเพื่อทราบ และแจ้งข้าราชการตำรวจในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. นเรศ เทียนกริม

(นเรศ เทียนกริม)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ตร.

โทร. ๐ ๒๒๐๕ ๒๓๗๐

ที่ ๐๐๐๖.๒/๕๗๑

วันที่ ๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๗

เรื่อง กำชับผู้บังคับบัญชาให้พิจารณาสั่งการทางวินัยให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว

ผบช. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ผบก.ในสังกัด สง.ผบ.ตร. หรือผู้ดำรงตำแหน่งเทียบเท่า

ด้วย อ.ก.ตร.วินัย ทำการแทน ก.ตร. ในการประชุมครั้งที่ ๑๙/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๘ ต.ค.๕๖ ได้พิจารณาเรื่อง การดำเนินการทางวินัยอย่างร้ายแรงแล้วตั้งข้อสังเกต ว่าการพิจารณาสั่งการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาบางเรื่องใช้เวลานานถึง ๑๐ ปี เศษ อันอาจทำให้ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงให้ ตร.ตรวจสอบและกำชับผู้บังคับบัญชา ผู้มีอำนาจให้พิจารณาสั่งการทางวินัยให้เสร็จสิ้นโดยเร็วต่อไป

เนื่องจาก ระยะเวลาในการพิจารณาสั่งการทางวินัยของผู้บังคับบัญชาได้มีการกำหนดไว้โดยชัดเจนแล้ว ตาม พ.ร.บ.ตำรวจแห่งชาติ พ.ศ.๒๕๔๗ มาตรา ๘๗ นอกจากนี้ ตร. ได้มีคำสั่งที่ ๔๓๖/๒๕๔๘ ลง ๒๐ มิ.ย.๔๘ และหนังสือที่ ๐๐๐๖.๓/ว ๐๙ ลง ๒๔ ม.ค.๕๖ ชักซ้อมแนวทางการดำเนินการทางวินัย ไว้ว่า กรณีผู้บังคับบัญชาจะให้รอฟังผลทางคดีอาญา จะต้องเป็นกรณีที่ผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจพิจารณาแล้ว เห็นว่าเป็นเรื่องสำคัญหรือพยานหลักฐานยังรับฟังได้ไม่ชัดเจนเท่านั้น ซึ่งหากเป็นเรื่องที่ผลการสืบสวนสอบสวนทางวินัยพยานหลักฐานรับฟังได้ชัดเจนแล้วก็ไม่ต้องรอฟังผลทางคดีอาญา ดังนั้น จึงกำชับผู้บังคับบัญชาผู้มีอำนาจให้พิจารณาสั่งการทางวินัยให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมาย มติ อ.ก.ตร.วินัย และคำสั่ง ตร.ดังกล่าว

จึงแจ้งมาเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป

พล.ต.ท. ชัยยง กীরติขจร

(ชัยยง กীরติขจร)

ผู้ช่วย ผบ.ตร.ปรท.ผบ.ตร.

ที่ นร ๐๒๐๖/ว ๒๑๘

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
ทำเนียบรัฐบาล กท. ๑๐๓๐๐

๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๑

เรื่อง หลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการ
และการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย
เรียน (เวียนกระทรวง ทบวง กรมและจังหวัด)

- สิ่งที่ส่งมาด้วย
๑. บัญชีรายชื่อมติคณะรัฐมนตรี/คำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ที่ยกเลิก
  ๒. สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนมาก ที่ มท ๐๒๐๘.๓/๙๑๒๕ ลงวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๑
  ๓. สำเนาหนังสือสำนักงาน ก.พ. ที่ นร ๐๓๐๙.๒/๕๘๐ ลงวันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๑
  ๔. สำเนาหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ที่ นร ๐๖๐๑/๒๕๖๕ ลงวันที่ ๑๖ ธันวาคม ๒๕๕๐

เดิมคณะรัฐมนตรีได้มีมติเกี่ยวกับระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยและการรับพิจารณาบัตรสนเท่ห์ จำนวน ๒ ฉบับ และคำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับการสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการ จำนวน ๑ ฉบับ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีพิจารณาเห็นว่า มติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยดังกล่าว ได้ถือปฏิบัติมานานแล้ว สมควรนำมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าวมารวบรวม ปรับปรุงแก้ไขและยกร่างเป็นหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติในเรื่องนี้ใหม่ ให้มีความสมบูรณ์อยู่ในฉบับเดียวกัน โดยมีความสอดคล้องกับหลักการของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง มีขั้นตอนการปฏิบัติที่ละเอียดชัดเจน สะดวกในการอ้างอิงและเหมาะสมในการถือปฏิบัติ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีจึงได้นำหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ตามมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าว มากำหนดขึ้นใหม่ ซึ่งกระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ.และสำนักงานคณะกรรมการ

กฤษฎีกาได้เสนอความเห็นมาเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีด้วย และสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีได้พิจารณาความเห็นดังกล่าวแล้ว เห็นสมควรปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีดังกล่าว โดยพิจารณายกเลิกมติคณะรัฐมนตรีและคำสั่งนายกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องทั้ง ๓ ฉบับ และกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัยชั้นใหม่ ดังนี้

๑. เมื่อผู้บังคับบัญชาได้รับเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการ ในเบื้องต้น ให้ถือเป็นความลับทางราชการ หากเป็นบัตรสนเท่ห์ ให้พิจารณาเฉพาะรายละเอียดที่ระบุหลักฐาน กรณีแวดล้อมปรากฏชัดแจ้ง ตลอดจนชี้พยานบุคคลแน่นอนเท่านั้น

๒. ส่งสำเนาเรื่องราวกล่าวโทษข้าราชการโดยปิดชื่อผู้ร้องเรียนหรือสำเนาบัตรสนเท่ห์ให้ผู้บังคับบัญชาของผู้ถูกกล่าวโทษทำการสืบสวนทางลับว่ามีมูลความจริงเพียงใด หรือไม่ ถ้าเห็นว่ากรณีไม่มีมูลที่ควรกล่าวหาว่ากระทำผิดวินัย จึงจะยุติเรื่องได้ ทั้งนี้ ให้รีบดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรายงานให้ผู้บังคับบัญชาที่ได้รับเรื่องราวทราบ

๓. ให้ผู้บังคับบัญชาที่เป็นผู้ได้รับเรื่องราว ฯ แจ้งให้ผู้ร้องเรียนทราบในทางลับ หลังจากที่ได้รับความจริงเรื่องร้องทุกข์ และภายหลังการสืบสวนในเวลาอันสมควร

๔. ถ้าปรากฏว่า มีความจริงอันเป็นกรณีความผิดทางกฎหมายบ้านเมือง ให้ดำเนินคดีทางอาญา ถ้าปรากฏมีมูลความจริงเป็นกรณีความผิดทางวินัย ให้ดำเนินการสอบสวน หรือตั้งกรรมการสอบสวนไปตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

๕. ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้องและพยานอย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียนหรือการเป็นพยานนั้น

๖. ในการดำเนินการตามขั้นตอนสืบสวนในทางลับเพื่อหาข้อเท็จจริง หากเจ้าหน้าที่ผู้สืบสวนในทางลับได้กระทำละเมิดต่อข้าราชการผู้ถูกกล่าวโทษหรือบุคคลภายนอก และความเสียหายดังกล่าวเกิดขึ้นจากการกระทำในหน้าที่แม้มิได้กระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง หน่วยงานต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายตามหลักเกณฑ์ในพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

พ.ศ.๒๕๓๙

จึงขอเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป ความละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๑ ลงมติว่า

๑. อนุมัติให้ยกเลิกคำสั่งนายกรัฐมนตรี เรื่อง การสอบสวนเรื่องราวร้องทุกข์กล่าวโทษข้าราชการมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๙๖ เรื่อง ระเบียบการสอบสวนเรื่องราวร้องกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๐๒ เรื่อง บัตรสนเท่ห์ทั้ง ๓ ฉบับ

๒. เห็นชอบหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการและการสอบสวนเรื่องราวร้องเรียนกล่าวโทษข้าราชการว่ากระทำผิดวินัย ตามที่สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเสนอ โดยปรับปรุงข้อ ๕ เป็นว่า “ให้ผู้บังคับบัญชาใช้ดุลพินิจสั่งการที่สมควรเพื่อคุ้มครองผู้ร้อง พยาน และบุคคลที่ให้ข้อมูลในการสืบสวนสอบสวน อย่าให้ต้องรับภัยหรือความไม่ชอบธรรม ซึ่งอาจเนื่องมาจากการร้องเรียน การเป็นพยาน หรือการให้ข้อมูลนั้น” และให้ส่วนราชการถือปฏิบัติต่อไป

จึงเรียนยืนยันมา และขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการในสังกัดทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างสูง

(ลงชื่อ) วิษณุ เครืองาม
(นายวิษณุ เครืองาม)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สำนักบริหารงานสารสนเทศ

โทร. ๒๘๐-๑๔๔๕

โทรสาร ๒๘๐-๑๔๔๖, ๒๘๒-๔๐๔๕

